

Činnosť ambulancií pneumológie a ftizeológie v SR

Ku koncu roka 2017 bolo v ambulanciách pneumológie a ftizeológie dispenzarizovaných 270 484 pacientov, z nich deti a mladiství do 18 rokov tvorili 5 %. Ženy mierne prevažovali mužov (51,3 %).

Počet dispenzarizovaných pacientov s pľúcnou aj mimopľúcnou formou tuberkulózy klesá, zatiaľ čo v roku 2008 ich bolo 3 047, v roku 2016 to bolo 1 513 a v sledovanom roku 1 423, čo je 27,0 na 100 000 obyvateľov. V skupine PI a MI (osoby liečené antituberkulotikami s novozisteným ochorením alebo recidívou) bolo dispenzarizovaných 610 pacientov a v skupine PII a MII (osoby po ukončení liečby v skupine PI a MI) 813 pacientov. S pľúcnou mykobakteriózou bolo v roku 2017 dispenzarizovaných 45 osôb (0,8 na 100 000 obyvateľov). So zvýšeným rizikom ochorenia na pľúcnu a mimopľúcnu tuberkulózu a pľúcnu mykobakteriôzu sme evidovali 16 037 osôb.

Do národného registra tuberkulózy bolo v roku 2017 nahlásených 249 prípadov (z toho 38 recidívy), čo predstavuje chorobnosť 4,6 na 100 000 obyvateľov (5,5 u mužov a 3,7 u žien). V porovnaní s rokom 2016 klesla chorobnosť o 0,9 a oproti roku 2008 až o 7,5 bodu. Podľa územia trvalého bydliska je oblasťou s najvyšším výskytom tuberkulózy Prešovský (10,9 na 100 000 obyvateľov kraja) a Košický kraj (8,7/100 000). Najnižšiu chorobnosť sme zaznamenali v Trnavskom (1,6/100 000), Žilinskom (1,7/100 000) a Nitrianskom kraji (1,8/100 000).

Z vybraných netuberkulózných ochorení bolo v ambulanciách pneumológie a ftizeológie najviac pacientov dispenzarizovaných s bronchiálnou astmou (J45.0) a chronickou obštrukčnou chorobou pľúc (J44.00 – J44.99). Počet pacientov s bronchiálnou astmou (102 386, čo je 1 881,0 na 100 000 obyvateľov) vzrástol oproti predchádzajúcemu roku o 2,8 % (2 754 prípadov) a oproti roku 2008 o 10,7 % (9 900 prípadov). Počet dispenzarizovaných osôb s chronickou obštrukčnou chorobou pľúc síce medziročne mierne vzrástol z 79 247 (1 458,0/100 000) v roku 2016 na 80 601 (1 480,8/100 000) v roku 2017, no z dlhodobého hľadiska evidujeme skôr pokles (oproti roku 2008 o 5 885 prípadov).

Chronické choroby dolných dýchacích ciest s výnimkou astmy (J40 – J44.99, J47) boli novozistené 13 743 pacientom (252,5/100 000), u detí a mladistvých do 18 rokov to bolo 109,2 na 100 000. Z hľadiska pohlavia bolo toto ochorenie častejšie diagnostikované mužom (56 %). Na astmu a astmatický stav (J45.0 – J46) bolo v roku 2017 liečených 11 223 nových pacientov (206,2/100 000), pričom detí a mladistvých bolo 104,1 na 100 000. Pri astme naopak prevažovali ženy (61 %). V počte nových prípadov u pacientov sledovaných pre chronické choroby dolných dýchacích ciest pozorujeme klesajúci trend (G4).

S vybranými chorobami horných a dolných dýchacích ciest sú pacienti evidovaní v ambulanciách klinickej imunológie a alergiológie. K 31. 12. 2017 v nich bolo evidovaných 185 230 osôb s bronchiálnou astmou, z nich 68 % sa týkalo alergickej astmy (T12).

T1 POČET NÁVŠTEV

Územie sídla ambulancie	Počet				Návštevná služba (lekár)	Návštevná služba (sestra)
	ambulancií ¹⁾	návštevnosť pacienta v ambulancii				
		spolu	vek 0 – 18	vek 19+		
Slovenská republika	192	898 175	66 738	831 437	876	2 055
Bratislavský kraj	26	114 625	7 384	107 241	88	334
Trnavský kraj	16	99 230	502	98 728	190	365
Trenčiansky kraj	17	77 685	6 472	71 213	31	249
Nitriansky kraj	21	111 739	6 554	105 185	6	158
Žilinský kraj	20	80 526	5 763	74 763	36	170
Banskobystrický kraj	22	93 355	5 148	88 207	35	46
Prešovský kraj	30	158 092	20 691	137 401	285	397
Košický kraj	40	162 923	14 224	148 699	205	336

¹⁾ ambulancie s odborným zameraním pneumológia a ftizeológia (v počte 173) a pediatrická pneumológia a ftizeológia (v počte 19), ktoré vykázali činnosť

T2 POČET DISPENZARIZOVANÝCH PODĽA POHLAVIA A VEKU

Územie sídla ambulancie	Dispenzarizované osoby k 31. 12. ¹⁾						
	Úhm	muži			ženy		
		spolu	0 – 18	19+	spolu	0 – 18	19+
Slovenská republika	270 484	131 771	7 001	124 770	138 713	6 549	132 164
Bratislavský kraj	20 277	10 202	99	10 103	10 075	52	10 023
Trnavský kraj	32 117	16 554	15	16 539	15 563	18	15 545
Trenčiansky kraj	21 524	10 025	220	9 805	11 499	194	11 305
Nitriansky kraj	41 378	19 017	1 265	17 752	22 361	1 434	20 927
Žilinský kraj	26 463	13 684	1 246	12 438	12 779	1 336	11 443
Banskobystrický kraj	28 870	14 407	987	13 420	14 463	696	13 767
Prešovský kraj	57 210	26 519	2 432	24 087	30 691	2 357	28 334
Košický kraj	42 645	21 363	737	20 626	21 282	462	20 820

¹⁾ uvádzajú sa všetky dispenzarizované osoby bez ohľadu na to, aké majú ochorenie

T 3 VÝVOJ POČTU DISPENZARIZOVANÝCH S TBC A PĽÚČNOU MYKOBAKTERIÓZOU

Rok	Dispenzarizované osoby k 31. 12.							
	počet				na 100 000 obyvateľov			
	pľúcna a mimopľúcna TBC	v tom		pľúcna mykobakteriόza	pľúcna a mimopľúcna TBC	v tom		pľúcna mykobakteriόza
		dispenzárna skupina PI + MI	dispenzárna skupina PII + MII			dispenzárna skupina PI + MI	dispenzárna skupina PII + MII	
2008	3 047	1 095	1 952	53	56,3	20,2	36,1	1,0
2009	2 464	891	1 573	52	45,4	16,4	29,0	1,0
2010	2 305	801	1 504	36	42,4	14,7	27,7	0,7
2011	2 164	731	1 433	27	40,0	13,5	26,5	0,5
2012	1 805	674	1 131	57	33,4	12,5	20,9	1,1
2013	2 316	946	1 370	26	42,8	17,5	25,3	0,5
2014	1 646	569	1 077	34	30,4	10,5	19,9	0,6
2015	1 560	645	915	37	28,7	11,9	16,9	0,7
2016	1 513	644	869	51	27,8	11,8	16,0	0,9
2017	1 423	610	813	45	27,0	11,2	14,9	0,8

T 4 POČET DISPENZARIZOVANÝCH S TBC A PĽÚČNOU MYKOBAKTERIÓZOU PODĽA ŠPECIFIKÁCIE OCHORENIA

Diagnóza Špecifikácia ochorenia	Dispenzarizované osoby k 31. 12.		
	spolu	v tom vo veku	
		0 – 18	19+
Pľúcna tbc (A15.0 – A15.3, A16.0 – A16.2)			
PI – BK mp	68	2	66
PI – BK kp	108	10	98
PI – BK (kp+mp)	118	4	114
PI – BK hp	14	–	14
PI – PCRp,GPp	70	8	62
PI – CH	10	–	10
PI – nepotvrdená	136	53	83
PII – potvrdená	434	14	420
PII – nepotvrdená	269	22	247
Mimopľúcna tbc (A15.4 – A15.9, A16.3 – A16.9, A17.0 – A19.9)			
MI – BK mp	7	–	7
MI – BK kp	5	2	3
MI – BK (kp+mp)	1	–	1
MI – BK hp	9	1	8
MI – PCRp,GPp	22	8	14
MI – CH	–	–	0
MI – nepotvrdená	42	5	37
M II	110	12	98
Infekcie vyvolané inými mykobaktériami			
Pľúcna mykobakteriόza (A31.0)	45	–	45

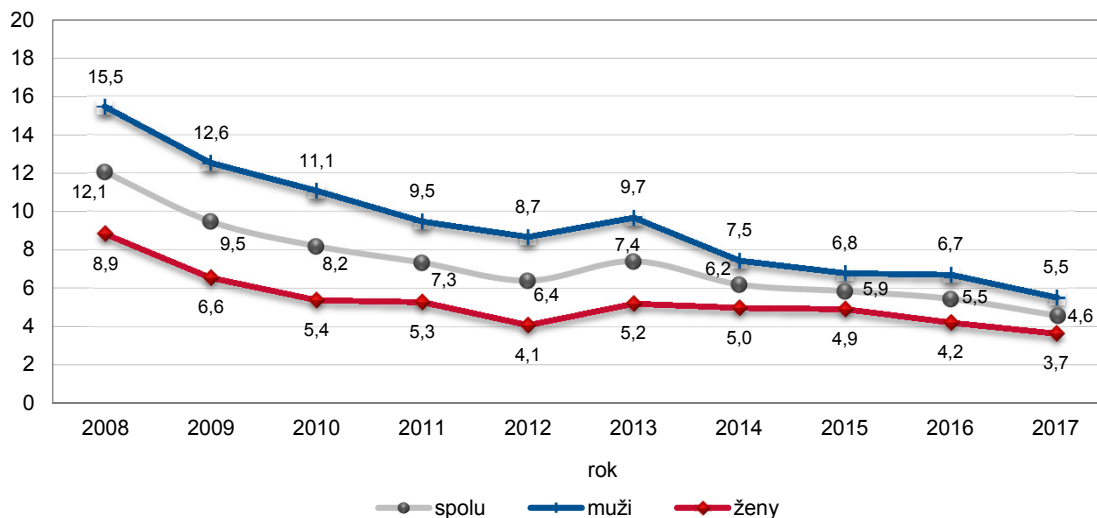
T 5 POČET DISPENZARIZOVANÝCH S TBC A PĽÚČNOU MYKOBAKTERIÓZOU V KRAJOCH

Územie sídla ambulancie	Dispenzarizované osoby k 31. 12.				Osoby so zvýšeným rizikom ochorenia	
	pľúcna a mimopľúcna TBC	v tom		pľúcna mykobakteriáza	riziková skupina R1	riziková skupina R2
		dispenzárna skupina PI + MI	dispenzárna skupina PII + MII			
Slovenská republika	1 423	610	813	45	12 852	3 185
Bratislavský kraj	108	63	45	6	323	504
Trnavský kraj	54	23	31	4	2 976	262
Trenčiansky kraj	60	18	42	6	734	257
Nitriansky kraj	61	28	33	3	2 095	214
Žilinský kraj	174	57	117	7	1 194	271
Banskobystrický kraj	93	33	60	4	740	265
Prešovský kraj	624	239	385	7	2 069	595
Košický kraj	249	149	100	8	2 721	817

T 6 POČET PRÍPADOV TBC HLÁSENÝCH DO REGISTRA V ROKOCH 2008 – 2017

Rok	Počet prípadov			Na 100 000 obyvateľov		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
2008	652	406	246	12,1	15,5	8,9
2009	513	330	183	9,5	12,6	6,6
2010	443	293	150	8,2	11,1	5,4
2011	399	251	148	7,3	9,5	5,3
2012	345	231	114	6,4	8,7	4,1
2013	401	256	145	7,4	9,7	5,2
2014	336	197	139	6,2	7,5	5,0
2015	317	180	137	5,9	6,8	4,9
2016	296	178	118	5,5	6,7	4,2
2017	249	147	102	4,6	5,5	3,7

Poznámka: Ukazovatele relatívnej početnosti v roku T boli prepočítané stavom obyvateľstva k 31. 12. roku T-1.

G1 počet prípadov TBC na 100 000 obyvateľov

T 7 POČET PRÍPADOV TBC HLÁSENÝCH DO REGISTRA V ROKU 2017 V KRAJOCH

Územie trvalého bydliska pacienta	Počet prípadov				Na 100 000 obyvateľov		
	spolu	z toho recidívy	muži	ženy	spolu	muži	ženy
Slovenská republika	249	38	147	102	4,6	5,5	3,7
Bratislavský kraj	21	5	14	7	3,3	4,6	2,1
Trnavský kraj	9	–	9	–	1,6	3,3	–
Trenčiansky kraj	19	2	12	7	3,2	4,2	2,3
Nitriansky kraj	12	3	9	3	1,8	2,7	0,9
Žilinský kraj	12	4	6	6	1,7	1,8	1,7
Banskobystrický kraj	17	2	13	4	2,6	4,1	1,2
Prešovský kraj	90	12	48	42	10,9	11,8	10,1
Košický kraj	69	10	36	33	8,7	9,2	8,1

Poznámka: Ukazovatele relatívnej početnosti boli prepočítané stavom obyvateľstva k 31. 12. 2016.

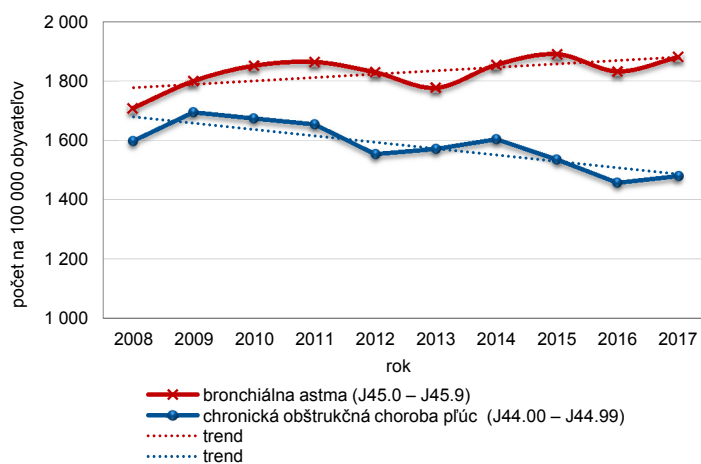
T 8 VYŠETRENIA OSÔB PODĽA VYŠETROVACEJ METÓDY

Vyšetrovacia metóda	Počet vyšetrení	z toho u osôb sledovaných pre		
		TBC	zvýšené riziko ochorenia R1 + R2	netuberkulózne ochorenia
Spirometria	347 550	1 135	2 224	303 076
Bronchodilatačné testy	31 990	25	96	27 806
Bronchoprovokačné testy	5 686	6	2	5 311
FENO	4 918	–	5	4 473
Bronchoskopické vyšetrenie	5 821	19	18	4 448
Bodypletyzomografické vyšetrenie	7 616	–	3	3 076
Vyšetrenie difúznej kapacity pľúc	10 334	–	19	6 650

T 9 VÝVOJ POČTU DISPENZARIZOVANÝCH S BRONCHIÁLNOU ASTMOU A CHOCHP

Rok	Bronchiálna astma (J45.0 – J45.9)		Chronická obštrukčná choroba pľúc (J44.00 – J44.99) ¹⁾	
	počet	na 100 000 obyvateľov	počet	na 100 000 obyvateľov
2008	92 486	1 708,8	86 486	1 598,0
2009	97 672	1 800,4	91 966	1 695,2
2010	100 672	1 852,2	91 023	1 674,7
2011	100 768	1 864,6	89 407	1 654,4
2012	99 017	1 830,0	84 110	1 554,5
2013	96 271	1 777,5	85 143	1 572,1
2014	100 582	1 855,3	86 979	1 604,4
2015	102 612	1 891,0	83 341	1 535,9
2016	99 632	1 833,0	79 247	1 458,0
2017	102 386	1 881,0	80 601	1 480,8

¹⁾ I. – IV. štádium CHOCHP (v rokoch 2015 – 2017 A – D skupina CHOCHP)

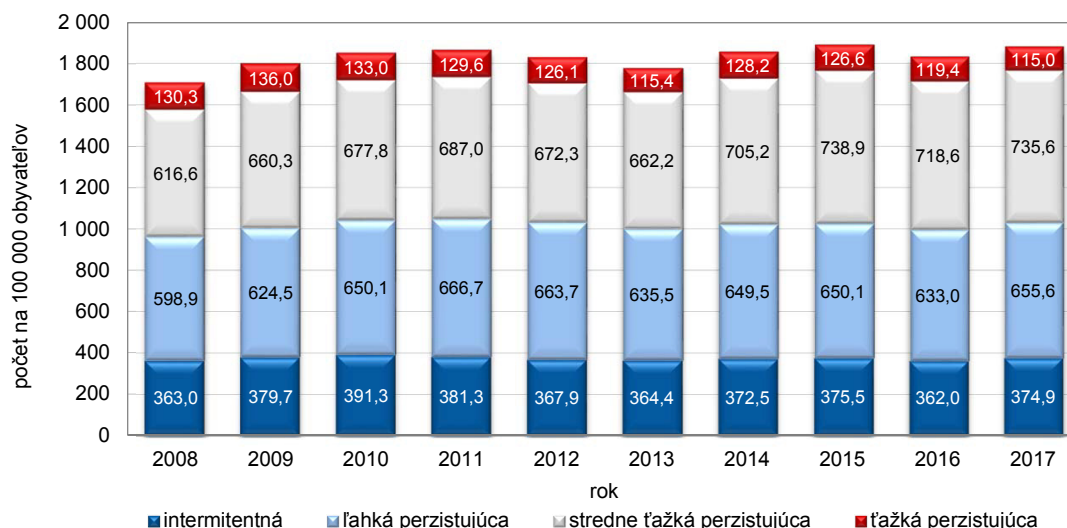
G 2

T 10 POČET DISPENZARIZOVANÝCH K 31. 12. NA VYBRANÉ NETUBERKULÓZNE OCHORENIA

Ochorenie	Územie sídla ambulancie								
	SR	BL	TA	TC	NI	ZI	BC	PV	KI
Zhubné nádory dýchacích a vnútrohrudníkových orgánov (C32.0 – C39.9)	4 577	203	701	554	489	507	583	788	752
v tom									
overené histologicky alebo cytologicky	3 902	135	621	518	415	450	497	709	557
ostatné	675	68	80	36	74	57	86	79	195
Sekundárne zhubné nádory pľúc (metastázy do pľúc) (C77.1, C78.0 – C78.3)	938	14	99	96	271	129	99	112	118
Nezhubné nádory dýchacej sústavy (D14.0 – D14.4, D15.0, D15.2, D15.7, D15.9)	1 530	59	228	115	98	192	113	281	444
Sarkoidóza (D86.0 – D86.9)	6 167	485	635	710	488	1 035	723	1 216	875
Jednoduchá, mukopurulentná a nešpecifikovaná chronická bronchitída (J41.1 a J41.8)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Chronická obštrukčná choroba pľúc (J44.00 – J44.99) ¹⁾	80 601	5 150	10 006	7 408	12 677	8 227	9 439	15 717	11 977
v tom									
skupina A	24 133	1 874	2 634	2 166	4 198	2 049	3 160	4 045	4 007
skupina B	36 890	2 015	5 056	3 359	5 228	4 004	4 031	7 644	5 553
skupina C	14 023	979	1 752	1 343	2 550	1 521	1 574	2 522	1 782
skupina D	5 555	282	564	540	701	653	674	1 506	635
Bronchiálna astma (J45.0 – J45.9)	102 386	7 121	9 868	9 364	20 123	6 989	11 904	26 128	10 889
v tom									
intermitentná	20 405	1 552	2 311	1 874	3 344	1 144	2 163	5 517	2 500
ľahká perzistujúca	35 685	2 748	2 972	3 755	6 630	2 700	4 587	9 210	3 083
stredne ťažká perzistujúca	40 038	2 511	4 232	3 372	8 225	2 625	4 651	9 941	4 481
ťažká perzistujúca	6 258	310	353	363	1 924	520	503	1 460	825
Bronchiektázie (J47)	2 779	323	307	239	454	215	300	336	605
Difúzne intersticiálne pľúcne choroby (J80 – J84.9)	5 505	521	469	563	710	712	679	992	859
Exogénna alergická alveolitída (J67.0 – J67.9)	458	5	24	51	74	67	40	128	69
Syndróm spánkové apnoe (G47.30 – G47.39)	5 739	2 607	261	125	395	357	155	316	1 523
Zápalové ochorenia pľúc a pohrudnice (absces, empyém) (J85.0 – J86.0)	x	x	x	x	x	x	x	x	x

¹⁾ klasifikácia podľa GOLD 2014

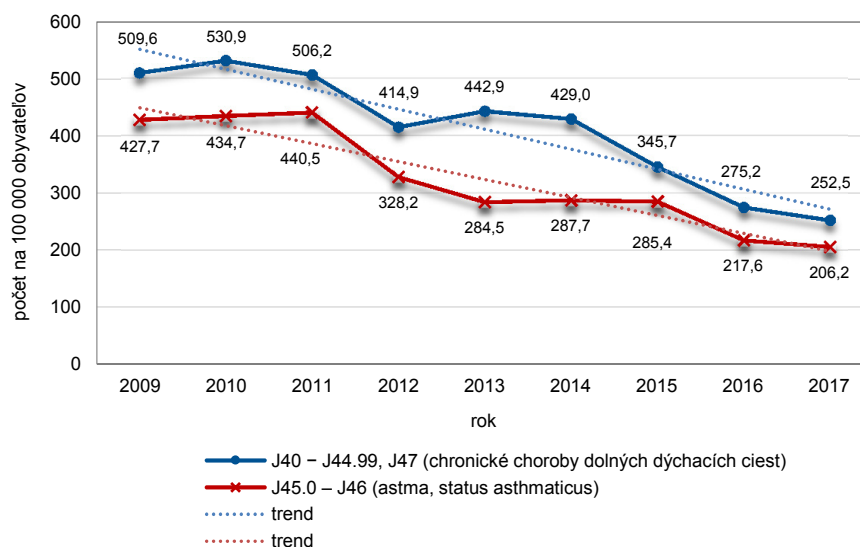
Poznámka: Pri diagnóze Jednoduchá, mukopurulentná a nešpecifikovaná chronická bronchitída (J41.1 a J41.8) a Zápalové ochorenia pľúc a pohrudnice (absces, empyém) (J85.0 - J86.0) sa na základe Vyhlášky 127 MZ SR z 2. mája 2014 poistencovi neposkytuje dispenzarizácia.

G 3 VÝVOJ POČTU DISPENZARIZOVANÝCH S BRONCHIÁLNOU ASTMOU PODĽA ŠTÁDIA OCHORENIA

T 11 POČET SLEDOVANÝCH OSÔB PODĽA VEKU, POHLAVIA A VYBRANÝCH DIAGNÓZ

Veková skupina	Pohlavie	Chronické choroby dolných dýchacích ciest				Pneumónia (J12.0 – J18.9)
		J40 – J44.99, J47		astma, status asthmaticus (J45.0 – J46)		novozistené v sledovanom roku
		spolu k 31. 12.	novozistené v sledovanom roku	spolu k 31. 12.	novozistené v sledovanom roku	
počet						
Úhrn		105 820	13 743	108 513	11 223	16 959
0 – 18	spolu	5 232	1 161	8 464	1 106	1 876
	muži	2 864	667	4 435	566	1 025
	ženy	2 368	494	4 029	540	851
19+	spolu	100 588	12 582	100 049	10 117	15 083
	muži	59 422	7 097	37 281	3 810	7 926
	ženy	41 166	5 485	62 768	6 307	7 157
na 100 000 obyvateľov						
Úhrn		1 944,1	252,5	1 993,6	206,2	311,6
0 – 18	spolu	492,3	109,2	796,3	104,1	176,5
	muži	525,4	122,4	813,7	103,8	188,1
	ženy	457,3	95,4	778,1	104,3	164,3
19+	spolu	2 296,4	287,2	2 284,1	231,0	344,3
	muži	2 814,3	336,1	1 765,7	180,4	375,4
	ženy	1 814,4	241,8	2 766,6	278,0	315,5

G 4 VÝVOJ POČTU SLEDOVANÝCH OSÔB S CHRONICKÝMI CHOROBAMI DOLNÝCH DÝCHAČÍCH CIEST - NOVOZISTENÉ V SLEDOVOM ROKU

T 12 POČET EVIDOVANÝCH OSÔB K 31. 12. PODĽA VEKU, POHLAVIA A VYBRANÝCH DIAGNÓZ V AMBULANCIÁCH KLINICKEJ IMUNOLÓGIE A ALERGIOLÓGIE

Diagnóza MKCH-10	Spolu	Veková skupina / Pohlavie							
		do 1 roka		1– 5		6 – 18		19+	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
počet									
Alergická rinitída	405 793	953	1 000	12 816	11 344	52 646	44 637	110 144	172 253
v tom									
vazomotorická J30.0	64 359	362	370	2 756	2 438	6 616	5 872	19 725	26 220
alergická J30.1, J30.2, J30.3	341 434	591	630	10 060	8 906	46 030	38 765	90 419	146 033
Zdlhová nazofaryngitída J31.1	18 484	138	182	1 823	1 742	2 848	2 319	3 636	5 796
Zdlhavý zápal čelustnej dutiny J32.0	8 999	2	3	509	522	1 745	1 694	2 317	2 207
Nešpecifikovaná zdlhavá sínusitída J32.9	9 112	20	34	617	562	1 663	1 525	2 106	2 585
Bronchiálna astma	185 230	1 167	1 156	9 428	7 733	26 236	19 250	45 657	74 603
v tom									
alergická astma J45.0	126 661	416	381	6 232	4 897	19 082	13 822	31 684	50 147
nealergická astma J45.1	21 126	542	587	1 653	1 492	2 624	2 229	4 403	7 596
zmiešaná astma J45.8	37 443	209	188	1 543	1 344	4 530	3 199	9 570	16 860
na 100 000 obyvateľov									
Alergická rinitída	7 455,2	3 162,2	3 496,7	8 732,7	8 140,2	14 299,4	12 758,9	5 216,5	7 592,3
v tom									
vazomotorická J30.0	1 182,4	1 201,2	1 293,8	1 877,9	1 749,5	1 797,0	1 678,4	934,2	1 155,7
alergická J30.1, J30.2, J30.3	6 272,8	1 961,0	2 203,0	6 854,8	6 390,7	12 502,4	11 080,5	4 282,3	6 436,6
Zdlhová nazofaryngitída J31.1	339,6	457,9	636,4	1 242,2	1 250,0	773,6	662,9	172,2	255,5
Zdlhavý zápal čelustnej dutiny J32.0	165,3	6,6	10,5	346,8	374,6	474,0	484,2	109,7	97,3
Nešpecifikovaná zdlhavá sínusitída J32.9	167,4	66,4	118,9	420,4	403,3	451,7	435,9	99,7	113,9
Bronchiálna astma	3 403,0	3 872,3	4 042,2	6 424,2	5 549,0	7 126,1	5 502,4	2 162,4	3 288,2
v tom									
alergická astma J45.0	2 327,0	1 380,4	1 332,3	4 246,4	3 514,0	5 182,9	3 950,8	1 500,6	2 210,3
nealergická astma J45.1	388,1	1 798,5	2 052,6	1 126,3	1 070,6	712,7	637,1	208,5	334,8
zmiešaná astma J45.8	687,9	693,5	657,4	1 051,4	964,4	1 230,4	914,4	453,2	743,1

Poznámka: Zdrojom údajov je štatistické zisťovanie programu štátnych štatistických zisťovaní na roky 2015 – 2017 ročný výkaz o činnosti ambulancie klinickej imunológie a alergiológie A (MZ SR) 27-01 za rok 2017. Návratnosť výkazov od spravodajských jednotiek bola 87,4 %.

METODICKÉ POZNÁMKY

Zdroj údajov: Štatistické zisťovanie Programu štátnych štatistických zisťovaní na roky 2015 - 2017 - ročný výkaz o činnosti ambulancie pneumológie a ftizeológie A (MZ SR) 3-01 za rok 2017. Návratnosť výkazov od spravodajských jednotiek v SR bola 90,8 %, v krajoch dosiahla: Bratislavský (81,0 %), Trnavský (88,9 %), Trenčiansky (89,5 %), Nitriansky (95,7 %), Žilinský (84,6 %), Banskobystrický (100 %), Prešovský (94,3 %), Košický (95,2 %). [Metodické pokyny k štatistickému zisťovaniu](#). Zdrojom údajov o hlásených prípadoch tuberkulózy za daný rok je *národný register tuberkulózy*.

Dispenzarizovaná osoba je osoba, ktorej zdravotný stav je aktívne a systematicky sledovaný lekárom špecialistom pre chronické ochorenie s rizikom jeho zhoršovania, jej vyšetrenie a liečba. Osoba je dispenzarizovaná na základe rozhodnutia jej zdravotnej poisťovne na návrh poskytovateľa špecializovanej zdravotnej starostlivosti.

Sledovaná osoba je osoba v starostlivosti ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka aktívne sledovaná ošetrojúcim zdravotníckym pracovníkom pre konkrétne ochorenie alebo stav, za účelom poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Návštevu pacienta v ambulancii sa rozumie aktívna prítomnosť pacienta v ambulancii za účelom vyšetrenia, ošetrovania, odberu vzorky biologického materiálu, predpísanie liečiva na recept alebo zmeny predpisu, získania nálezu/výsledku alebo administratívny výkon súvisiaci s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

Návštevu lekára/sestry u pacienta (návštevná služba) je cesta ošetrojúceho lekára/sestry k pacientovi s cieľom poskytnúť mu zdravotnú starostlivosť z dôvodu jeho nemožnosti sa dostať do ambulancie. Ošetrovanie v domácom prostredí pacienta.

Ukazovatele relatívnej početnosti sú prepočítavané na počet obyvateľov daného územia, danej vekovej skupiny, resp. pohlavia, ktorej sa údaje týkajú.

Vývojové rady ukazovateľov zachytávajú prevažne obdobie posledných desiatich rokov, resp. obdobie rokov, ktoré umožňuje porovnateľnosť ukazovateľov z obsahového a metodického hľadiska.

Podľa odborného usmernenia MZ SR pre manažment tuberkulózy a ostatných mykobaktérióz a pre dispenzárnú starostlivosť v odbore ftizeológia:

PI, MI	zahŕňa dispenzarizované osoby liečené antituberkulotikami na pľúcnu a mimopľúcnu tuberkulózu. Zaraďujú sa sem osoby s novozisteným ochorením alebo recidívou tuberkulózy. Osoby sa dispenzarizujú v tejto skupine počas liečenia antituberkulotikami a ďalších 6 mesiacov po skončení liečby. Osoby označené ako chronici až 12 mesiacov po negativite spúta. Potom sa preraďujú do skupiny PII.
PII, MII	zahŕňa osoby dispenzarizované po ukončení liečby na pľúcnu a mimopľúcnu tuberkulózu. Osoby sa v tejto skupine dispenzarizujú po dobu 3 rokov.
R1	riziková skupina zahŕňa osoby pôvodne liečené na tuberkulózu alebo mykobaktériózu
R2	riziková skupina zahŕňa osoby, ktoré žili v dlhšie trvajúcom kontakte s chorým
BK	bakteriologická overenosť
mp	mikroskopicky pozitívny
kp	kultivačne pozitívny
hp	histologicky potvrdená
CH	chronický prípad
PCR, GP	amplifikačné genetické testy
CHOCHP	chronická obštrukčná choroba pľúc
TBC	tuberkulóza

Vysvetlenie symbolov

Ležatá čiarka	(-)	jav sa nevyskytoval
Nula	(0; 0,0; 0,00)	znamená viac ako nulu, ale menej ako najmenšiu jednotku vyjadriteľnú v tabuľke
Bodka	(.)	údaj nie je k dispozícii alebo je nespoľahlivý
Ležatý krížik	(x)	zápis nie je možný z logických dôvodov
z toho		znamená neúplný výber položiek
v tom		znamená úplný výber položiek

Označenie krajov SR (Štatistický číselník krajov v správe ŠÚ SR, Kraje/akronymy)

BL	Bratislavský kraj
TA	Trnavský kraj
TC	Trenčiansky kraj
NI	Nitriansky kraj
ZI	Žilinský kraj
BC	Banskobystrický kraj
PV	Prešovský kraj
KI	Košický kraj

Spríevodným dokumentom k publikácii je xls/ods súbor, v ktorom sa okrem tabuliek nachádzajú aj údaje ku grafom.

© Národné centrum zdravotníckych informácií, Bratislava 2019
Štatistické prehľady 9/2018

811 09	Bratislava Lazaretská 26 Slovenská republika	Tel. +421 2 57 26 98 30 Fax +421 2 52 63 54 90 E-mail: publikacie@nczisk.sk Internet: www.nczisk.sk
--------	--	--